

Visualisering av hotellets fasad från Källgatan

Enköpings nya stadshotell "Stora Torgets Stolta Hörnsten"

Arkitektonisk beskrivning

2024 03 14

Olle Rex

VIINVEST
★ SINCE 1988 ★

**REX
ARK**

Bakgrund

Platsens historia

Sedan 14 år står hotelltomten tom till mångas förtret. Nu finns viljan och möjligheten att låta torget berikas av en vacker "hörnsten" från vår tid. Ett nytt hotell med 128 hotellrum och andra olika publika rum som restaurang, bar och butiker. Innan rivningen hade den dåvarande ägaren Peab i samarbete med kommunen låtit utveckla en ny detaljplan och därefter gick debattvägarna höga kring frågan rivning eller bevarande. Efter flera år i förfall av sättningsskador samt dåligt underhåll revs till sist det gamla hotellet under våren 2010. Med restaurang och festvåning har hotellet varit viktigt för Enköpings sociala liv. Den kulturhistoriskt värdefulla byggnaden uppfödes 1879 och Q-märktes 1987. Byggnaden var med sin praktfulla nyrenässansfasad en mycket framträdande och uppskattad del av torgets stadsbild.

Markanvisningsavtal

Efter rivningen vidtogs Arkeologiska undersökningar som beskriver viktiga delar av stadens historia och gav underlag för skyddsföreskrifter inför kommande markupplåtelse. Fastigheterna ägs av Enköpings kommun som har tecknat markanvisningsavtal med Vi Invest med avsikten att bygga både hotell och bostäder. Efter inledande studier ändrades planerna till att ett nytt markanvisningsavtal formulerade utan bostäder och med strikta regler för storlek och byggnadsplacering.

Minnena av det rivna hotellet finns kvar och förväntningarna på det nya är höga.

Platsens förutsättningar

Framtidsplaner

Kommunens framtidsplaner kring stadsbilden och framtida arkitektur för centrala Enköping utgör del av nybyggets grundförutsättning. Det tillsammans med markanvisningsavtalets villkor för maximal ljus rumsyta och gränser för byggnadens utbredning på marken är andra styrande förutsättningar. Dom aspekterna är ändå främst mått och matematik. Andra väsentliga förutsättningar är förstås verkligheten med torget, de båda gatorna, den befintliga bebyggelsen och den öppna innergården.

Westerlundiska Gården

Westerlundiska Gårdens låga skala och lummiga trädgård har setts som en särskild tillgång att respektera. En glipa i gatubilden med hjälp av garageinfarten och hotellets enplansflygel är en naturlig lösning. Med tillräcklig bredd på glipan blir gatubilden harmonisk för anslutningen mot Westerlundiska Gården.

Tomtgränserna är väl definierade och ger en möjlig byggbar yta och därmed en av förutsättningar för en egen liten hotellträdgård i nära anslutning till den befintliga trädgården.

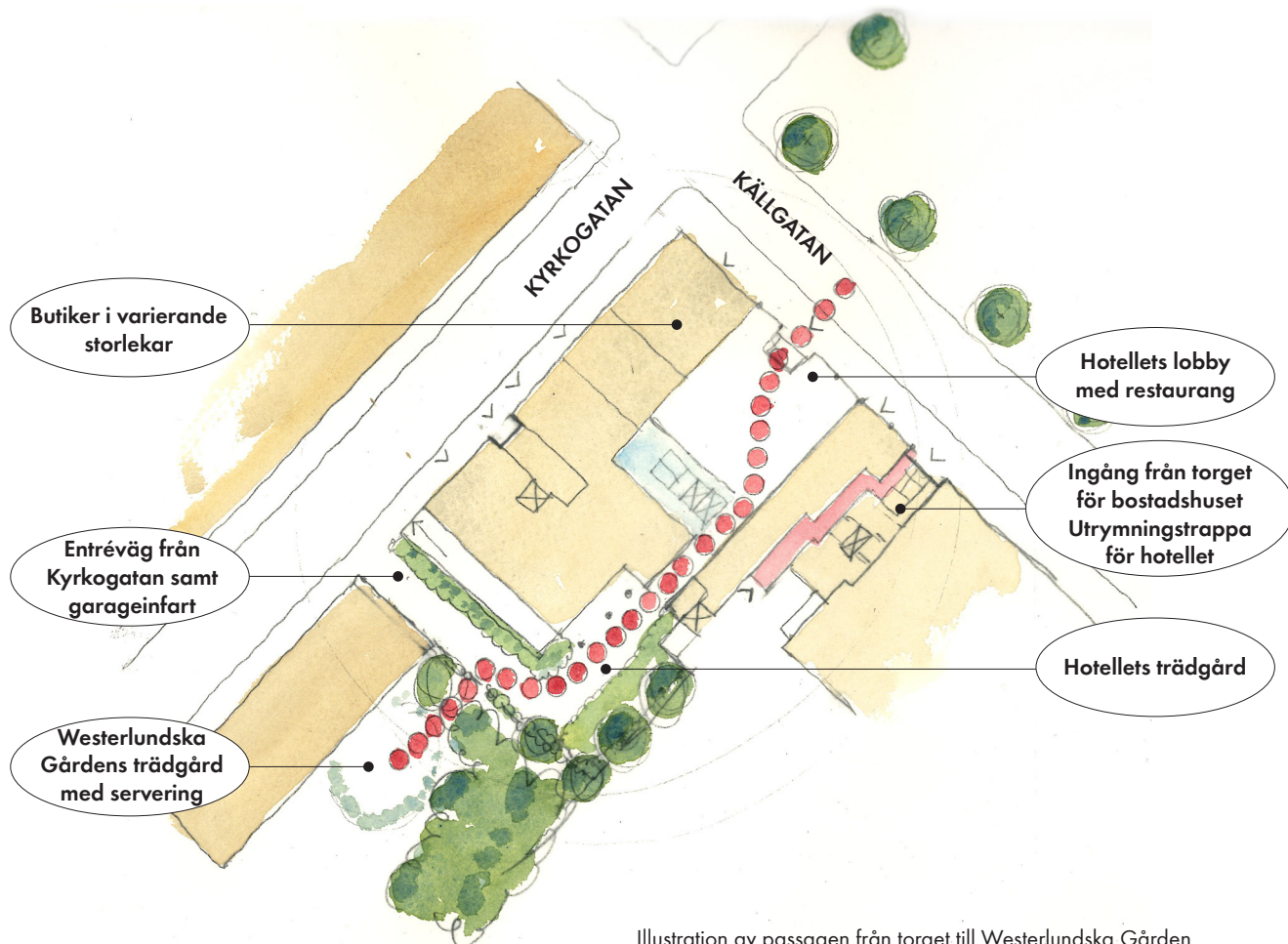

Illustration av passagen från torget till Westerlundiska Gården

Visualisering av hotellets fasad från torget

Publik bottenvåning

Nybyggets hela bottenvåning är publikt tillgänglig som en förutsättning för handel och socialt gatuliv. Kyrkogatans lutning ställer krav på anpassning av bjäklagsnivåerna för att göra butiker och hotellet helt tillgängliga.

Arkeologisk utgrävning

Inom ett begränsat område genomfördes en arkeologisk utgrävning innan rivningen och resultatet därifrån ger förutsättningar för nivåer på grundläggning och källargolv. När detta kombineras med nivån på gatuplanets nödvändiga golvnivåer ges förutsättningarna för fria höjder i källaren för olika nödvändiga funktioner.

Innergården

Den befintliga innergårdsparkeringen för boende i kvarteret blir delvis kvar och ger planeringsförutsättningar tillsammans med att entré och inlastning till grannbyggnaden behöver fungera. För det behövs flera anpassningar i nybygget för att nå god funktion för både boende och hotellets drift.

Utformningens grundläggande idéer

Stora Torget

Byggnadens arkitektur bekräftar det väsentliga hörnet vid Stora Torget som en särskilt viktig plats med social funktion. Användning som hotell med tillhörande publika attraktioner som restaurang och butiker i ett tillgängligt och uppglasat gatuplan är en förutsättning för det.

Indragna plan

Byggnadens tre övre plan dras in från fasaderna för att ge plats för planterad publik takterrass med en från torget väl synlig takbar. Detta är en grundläggande idé av väsentlig betydelse för byggnadens värde som en levande och kvalitativ mötesplats i centrum med varierat innehåll under både dag- och kvällstid. Från torget sett en livlig visuellt variationsrik ny attraktion. Ett av kommunen önskat dynamiskt stadsbildsmönster.

Hotellet

Hotelldriften i sig själv genererar liv och rörelse runt huset. Markplanets butiker medverkar på samma sätt som övriga butiker runt torget till attraktion och publik liv. Byggnadens generella principer för planlösning och kommunikationsvägar möjliggör ett brett utbud av verksamhet utöver hotell och butiker.

Fasad

Fasadernas struktur, detaljering och skala tillsammans med materialval syftar till att associera till det rivna hotellets fasadorganisation men med vår tids arkitektur. Målet är att byggnaden skall vara ett samtida arkitektoniskt tillägg som blir uppskattat under många decennier framöver. Den skall harmoniskt foga sig i torgets historiska förutsättningar och bidra till vår tids lager av byggnadshistoria.

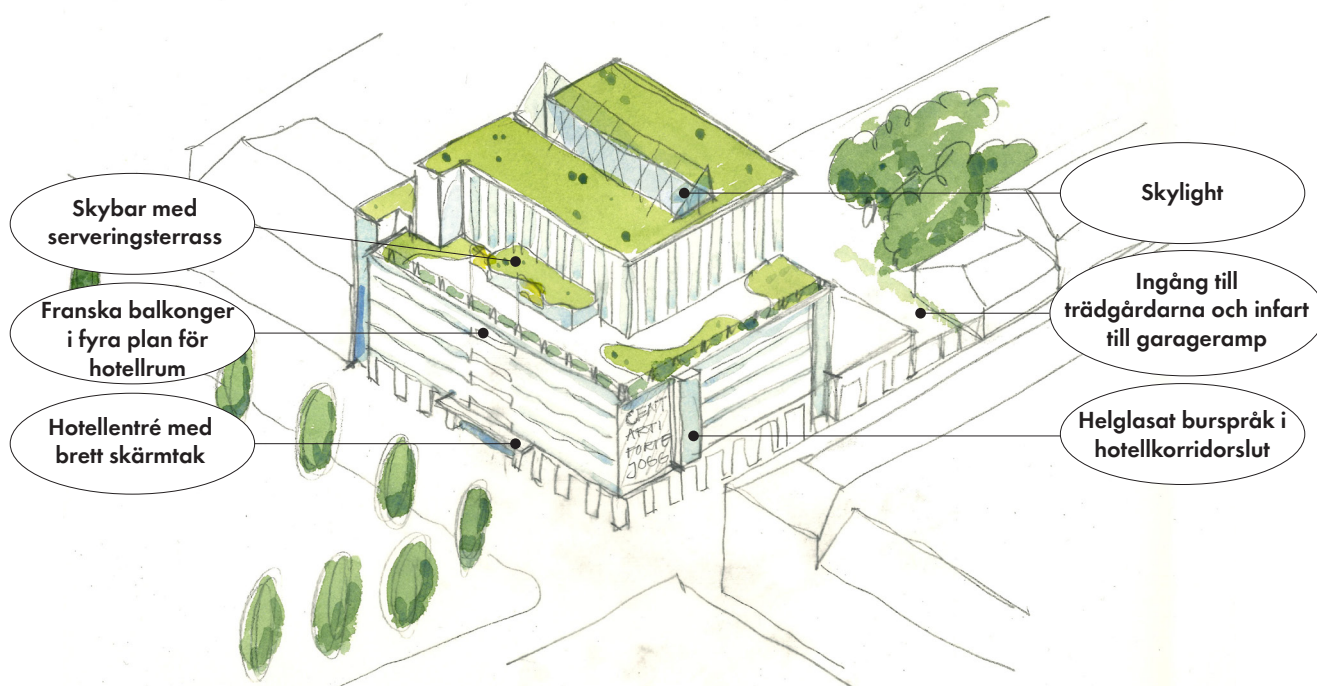
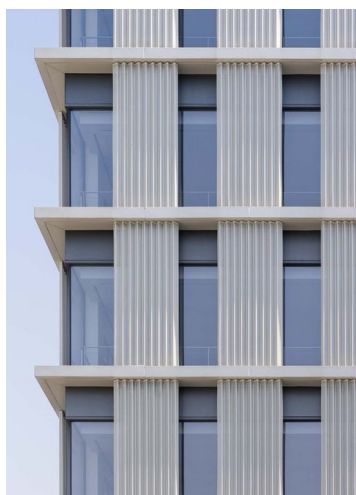

Illustration av hotellet mot Stora Torget

Referensbild för fasadutformning

Rendering av hotellets entré

Material

Takfot med detaljering för kraftfull skuggbildning och terrassräcken av glas med robusta ballusterdockor av terrazzo likt bottenvångens pilastrar. Fasadernas helhetsintryck är tänkta i en ljus sandbeige kulör som ansluter till omgivande puts- och tegelfasader och med stora fönster i enhetliga placeringar.

Historia möter nutid

Det nya hotellets egenart kombinerar minnen av det rivna hotellets fasadorganisation med nutida material-val och fasadordning. Här finns såväl vilande horisontella element och stolta vertikala markeringar som berättar om stommens strikta struktur med varierande djup för intressant skuggbildning. Till delar som utformas med extra hög ambition hör bottenvångens pilastrar, socklar och fönster samt hotellets entré inkl skärmtak och de franska balkongerna i mittaxeln.

Tredelad fasad

Fasadernas väsentligaste huvudordning är en tredelning med publik uppglasad bottenvåning, fyra hotell-våningsplan och en avslutande tydlig indragen övre del med hotellrum och publika utrymmen med tre plan.

Bottenvåningen

Den helt uppglasade bottenvåningen ges en robust lösning med pelare av profilerad terrazzo och möjlighet till sittbar bröstning där marklutningen tillåter det. Som komplement till detta varieras fasaddjupet med hjälp av indragna glaspartier vid de båda utrymningstrapphusen och ett burspråk i änden på hotellkorridoren.

Allt samlat i en enkel huskropp med pondus.

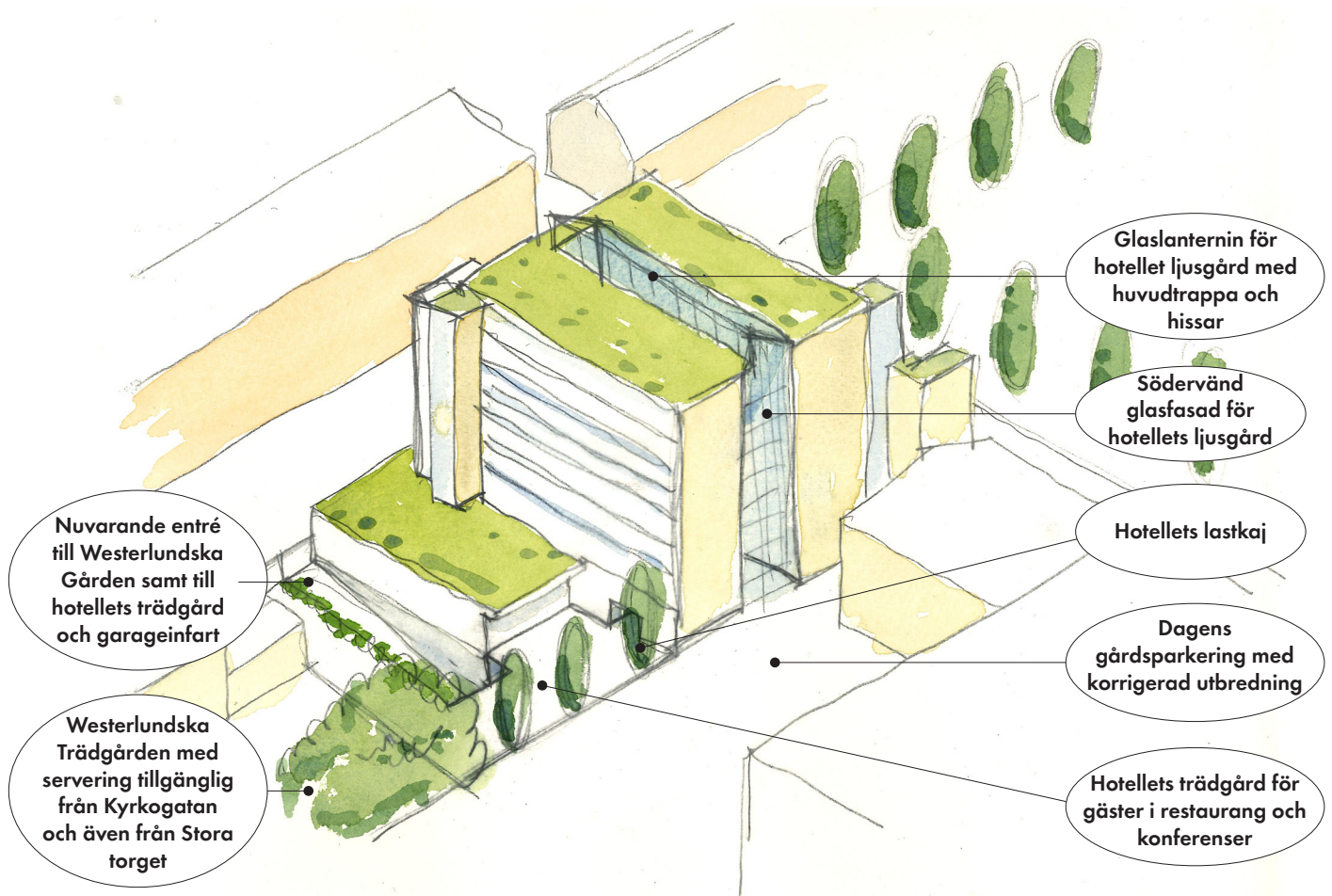

Illustration av hotellet mot Westerlundskan Gården

Ljuskädd

Mitt i hotellet och omgivet av hotellrum finns en helt överglasad ljuskädd med huvudtrappa och gästhisser. Det ger dagsljus ända ner i lobbyn och restaurangen. Fasaden mot söder och i anslutningen till fastigheten Centrum 13:1 får en helt glasad fasad i hela byggnadshöjden med samma bredd som ljuskädden vilket gör hotellets insida osedvanligt väl dagljusbelyst.

Kommunikation

Anslutningen mot grannfastigheten Centrum 13:1 är en lösning som undanröjer ett problematiskt kommunikationsproblem. Det blir entré både från innerskäddens parkering och inlastning samt bekväm egen ingång från torgsidan för bostadshusets hyresgäster. Det görs genom att fastigheterna byggs ihop i anslutning till hotellets utrymningstrappa.

Foto av Westerlundiska Gården

Trädgårdsstråk

Den kanske mest publikt attraktiva idén är ett nytt trädgårdsstråk från torget via hotellets lobby ut genom hotellets egna lilla trädgård ända fram till den lummiga trädgården med servering i Westerlundiska Gården.

Där finns förutsättningar för framtida sociala synergier och en given attraktion från start.

Illustration av passagen från torget till Westerlundiska Gården

Sammanfattning

- Ett gapande tomrum vid torget fylls med liv och rörelse i nutida arkitektur
- Stråken längs Källgatan och Kyrkogatan förstärks med butiker och servering
- Sammanlagt 128 nya hotellrum och restaurang mitt i Enköping
- Viktig ny plats för Enköpings sociala liv
- Nutida arkitektur med nya tolkningar till det gamla hotellets gestalt
- Fyra hotellrumsplan ovanför en glasad publik bottenvåning
- Tre indragna övre plan med rymlig publik takterrass
- Dagsljusflöde i hotellets glasade innergård
- Enkel huskropp med arkitektonisk pondus
- Nytt grönt och socialt stråk som förbindelse mellan torget och Westerlundka Gården
- Ny egen ingång till grannhusets hyresgäster
- Obetydliga skuggeffekter på angränsande fastigheter
- De gröna taken ger positiva recipenter med fördröjande effekt för dagvatten
- En av centrala Enköpings viktigaste nybyggnader i närtid.

“En stolt nutida hörnbyggnad fyller ut luckan vid Stora Torget”

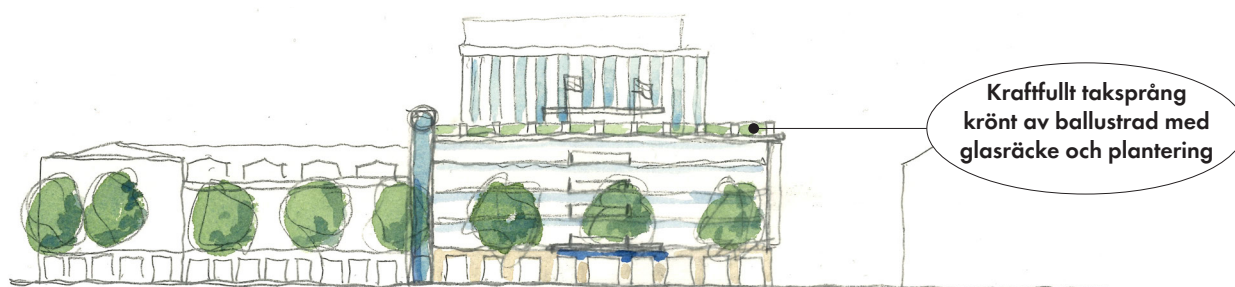

Illustration av hotellets fasad mot Källgatan

Illustration av hotellets fasad mot Kyrkogatan